

Strona znajduje się w archiwum.

DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR ZBRODNI KATYŃSKIEJ

Data publikacji 13.04.2021

13 kwietnia br. przed Obeliskiem „Poległym Policjantom - Rzeczpospolita Polska” na dziedzińcu Komendy Głównej Policji w Warszawie oddano hołd ofiarom Zbrodni Katyńskiej - przedwojennym policjantom zamordowanym wiosną 1940 r. na terenie ZSRR.

Od czternastu lat 13 kwietnia obchodzony jest jako Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej. Święto państwowe, w czasie którego oddajemy cześć jeńcom wojennym i więźniom, zamordowanym w Związku Sowieckim wiosną 1940 r. zostało uchwalone przez Sejm RP 14 listopada 2007 r. przez aklamację.

Data nie jest przypadkowa. W na początku kwietnia 1940 r. zaczęły się mordy jeńców z obozów specjalnych NKWD w Kozielsku, Ostaszkowie i Starobielsku, trwały bez przerwy do połowy maja. Co noc zabijano strzałem w tył głowy kilkuset uwięzionych policjantów II Rzeczypospolitej, oficerów Wojska Polskiego, kapelanów, pograniczników, strażników więziennych oraz innych funkcjonariuszy i urzędników II RP. 13 kwietnia 1943 r. Niemcy za pośrednictwem radia podali do publicznej wiadomości informację o odkryciu w Lesie Katyńskim masowych grobów oficerów Wojska Polskiego. Sowietci zaprzeczyli, że to oni dokonali masakry i próbowali zrzucić odpowiedzialność na III Rzeszę. Mord katyński był jedną z najpilniej strzeżonych tajemnic sowieckiego imperium, przekazywaną kolejnym jego przywódcom w tzw. Teczce Specjalnej nr 1. Taka sytuacja trwała pół wieku. Nad grobami zamordowanych zapadła zмова milczenia, a pamięć o ofiarach przechowały ich rodziny. W czasach PRL za głoszenie prawdy można było narazić się na represje ze strony władz.

Dopiero 13 kwietnia 1990 r. ZSRR przyznał, że to jego funkcjonariusze wiosną 1940 r. zamordowali ponad 20 tysięcy polskich obywateli. Wcześniej wersja oficjalnie lansowana przez komunistów mówiła, że w Katyniu jeńców zamordowali Niemcy. Określenie „Zbrodnia Katyńska” jest pojęciem umownym. Przez 50 lat wiadomo było tylko o jednym miejscu ukrycia ciał ofiar – Katyniu. W 1992 r. Rosja przekazała Polsce kopie dokumentów z Teczki Specjalnej nr 1 i na krótko otworzyła swoje archiwa. Przeprowadzono prace ekshumacyjne w Miednoje, gdzie ukryto ciała jeńców Ostaszkowa i w Charkowie-Piatichatkach, gdzie do dołów śmierci wrzucono uwięzionych w Starobielsku. W 2000 r. kiedy obchodzona była sześćdziesiąta rocznica Zbrodni Katyńskiej uroczyste otwarto Polskie Cmentarze Wojenne: w Katyniu, Charkowie i Miednoje, a w 2012 r. w Bykowni. Do tej pory nie są znane wszystkie miejsca ukrycia ciał ofiar Zbrodni Katyńskiej. Polska delegacja, na czele z Prezydentem RP Lechem Kaczyńskim, która zginęła w Katastrofie Smoleńskiej 10 kwietnia 2010 r. leciała na obchody 70. rocznicy Zbrodni Katyńskiej.

Największą nekropolią katyńską jest Polski Cmentarz Wojenny w Miednoje, gdzie leży ok. 6000 jeńców obozu NKWD w Ostaszkowie. W przeważającej części to funkcjonariusze Policji Państwowej i Policji Województwa Śląskiego. Jest to jednocześnie największa policyjna nekropolia na świecie. Jeńcy Ostaszkowa mordowani byli w Kalininie (wcześniej i obecnie Twer) i wrzucani do dołów śmierci w Miednoje. Są to ofiary napaści ZSRR na Polskę 17 września 1939 r. Sowietcy sojusznicy Rzeszy Niemieckiej, realizując postanowienia Paktu Ribbentrop – Mołotow zajęli połowę terytorium II Rzeczypospolitej. Już wtedy, często na miejscu dochodziło do mordów polskich obywateli, zwłaszcza policjantów. Do niewoli dostało się wielu żołnierzy i funkcjonariuszy różnych służb II RP, którzy zgodnie z rozkazami wycofywali się na

wschód Polski. Sowieci zwykłych żołnierzy zwalniali, trzymając w obozach tylko oficerów WP. W przypadku policjantów więziono każdego bez względu na stopień. Radzieccy towarzysze dobrze wiedzieli, że są to sprawdzeni funkcjonariusze państwa polskiego, wierni przysiędze, patriotycznie nastawieni, którzy często mieli za sobą udział w wojnie z bolszewikami w 1920 r. Dziś spoczywają na Polskim Cmentarzu Wojennym w Miednoje, ale także w Bykowni, gdzie pogrzebano ofiary z tzw. ukraińskiej listy katyńskiej. Ziemia z Miednoje umieszczona jest w podstawie Obelisku „Poległym Policjantom – Rzeczpospolita Polska” na terenie Komendy Głównej Policji.

Trzecia fala pandemii Covid-19 ograniczyła możliwość uczczenia zamordowanych wiosną 1940 r. w ZSRR. To drugi z rzędu Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej, gdy do KGP, ze względu na obostrzenia pandemiczne, nie mogli przybyć wszyscy, którzy chcieli oddać hołd zamordowanym. Wcześniej, przed zarazą, do KGP przybywały tego dnia liczne delegacje, gościliśmy krewnych ofiar, była Kompania Reprezentacyjna Policji i Orkiestra Reprezentacyjna Policji, poczty sztandarowe, a modlitwę prowadzili krajowi duszpasterze Policji.

W tym roku 13 kwietnia przy Obelisku „Poległym Policjantom – Rzeczpospolita Polska” przed gmachem KGP w Warszawie minister spraw wewnętrznych i administracji Mariusz Kamiński oraz Komendant Główny Policji gen. insp. Jarosław Szymczyk i Zastępca Komendanta Głównego Policji nadinsp. Dariusz Augustyniak złożyli kwiaty i oddali hołd przedwojennym stróżom prawa – ofiarom Zbrodni Katyńskiej. Uczczono również pamięć współczesnych stróżów prawa, którzy oddali życie na służbie. Przed Tablicą Pamięci w gmachu KGP Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji i Komendant Główny Policji złożyli wieniec. Hołd poległym oddali również Biskup Polowy Wojska Polskiego gen. bryg. ks. Józef Guzdek, Naczelny Kapelan - Ewangelicki Biskup Wojskowy ks. bp Marcin Makula oraz Prawosławny Ordynariusz Wojska Polskiego abp Jerzy Pańkowski.

Przed obeliskiem i tablicą zaciągnięto wartę honorową, złożoną także z rekonstruktorów policyjnych. Należy mieć nadzieję, że po pokonaniu pandemii, przyszłoroczny dzień pamięci będzie już mógł mieć należną oprawę.

Paweł Ostaszewski/Gazeta Policyjna

Fot. Marek Krupa/Gabinet Komendanta Głównego Policji

- Szkoła Policji w Słupsku:
[W katyńską rocznicę...](#)
- KWP we Wrocławiu:
[W hołdzie pomordowanym policjantom](#)
- KWP zs. w Radomiu
[Komendant wojewódzki policji zs. w Radomiu oddał hołd ofiarom zbrodni katyńskiej](#)
- KWP w Lublinie
[Hołd dla ofiar zbrodni katyńskiej](#)

